

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет		Рівень вищої освіти	Бакалавр
Кафедра	Живопис	Рік навчання	2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	нормативна
Спеціальність	022 Дизайн	Семестри	3,4

АКАДЕМІЧНИЙ ЖИВОПИС

Семестр 3-4, курс 2ДО(В)
Вересень – травень 2023-2024

Викладач	Коваленко Сергій Володимирович ст.. викладач
Е-mail	tvorchaki200@gmail.com
Заняття	вівторок (09.50-10.35, 10.45 -12.20) ДО(В) 22-1 дистанційно
Консультації	За домовленістю
Адреса	поверх 4, корпус 3, вул. Мистецтв 8
Телефон	(057) 706-02-81 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (переддипломна практика);
- 2) в полі тексту листа позначити курс, групу, ПІБ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_ завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

Окрім роздруків для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Академічний живопис» є певний обсяг знань з композиції, рисунку, живопису, прийомів роботи з натури, вміння пошуку та вивчення аналогів. Обов'язковим є достатній рівень навичок роботи з фарбами у техніці акварелі, гуаші та роботи графічними матеріалами (олівець).

Студент отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу та підготовки у практичній роботі.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Показ робіт із методичного фонду. Демонстрація матеріалу за допомогою лабораторних приладів. Ознайомлення студентів з електронними версіями матеріалу з дисципліни «Академічний живопис» та застосування додаткової літератури з дисципліни та методичних рекомендацій:

Методичні рекомендації

1. Чурсіна В.І. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АКАДЕМІЧНИЙ ЖИВОПИС» ДЛЯ СТУДЕНТІВ 1-4 КУРСІВ спеціальності 022 «Дизайн» (галузь знань 02 «Культура і мистецтво»). Харків, ХДАДМ, 2014, – 22 с.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Вступ до курсу

https://www.youtube.com/watch?v=151OtWzloJA&ab_channel=SerhiiKovalenko

Тема 1 «Вивчення та аналіз пейзажу та складного натюрморту , що складається з декількох предметів побуту»

<https://www.youtube.com/watch?v=I9RIZylq7-Q&list=PLTjvQ-Ao0K-i5T0АНН3I2TzD2O9q-ZO4w&index=2>

https://www.youtube.com/watch?v=HGMB19grS_s&list=PLTjvQ-Ao0K-i5T0АНН3I2TzD2O9q-ZO4w&index=3

Тема 2 «Голова людини. Вивчення закономірностей побудови картинного простору в академічному живописі та переосмислення його в декоративному рішенні».

<https://www.youtube.com/watch?v=Crs05E-Jmy4&list=PLTjvQ-Ao0K-i5T0АНН3I2TzD2O9q-ZO4w&index=4>

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Виконання завдань з дисципліни «Академічний живопис» студентами 1-го курсу спеціалізації «Дизайн» потребує наступні матеріали: папір 40x50, 40x60; пензлі, палітра, акварель, гуаш, акрил, олівці, гумка.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Академічний живопис» є оволодіння високою образотворчою художньою культурою, системою засобів вираження художнього образу, здійснення основної задачі вищої художньої школи – підготовки кваліфікованих фахівців в області дизайну одягу та тканин.

Завдання полягає у

- Виконанні складного натюрморту з предметів побуту, пейзажу та голови людини.
- вивчення закономірностей побудови картинного простору через композиційно-графічне рішення
- вивчення закономірності передачі живописними засобами матеріальності і фактури предметів знаходження колірних і тональних відношень.
- Вивчення закономірностей декоративного живопису.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «АКАДЕМІЧНИЙ ЖИВОПИС»

Академічний живопис – одна з головних дисциплін професійної підготовки художника-дизайнера. Практична підготовка бакалаврів є невід’ємною складовою навчального процесу,

що здійснюється в умовах аудиторії з натури, а також полягає у вивченні аналогів, літератури, методичного фонду кафедри. Організація цього процесу забезпечує фахову підготовку художника-дизайнера в умовах, наближених до реалій майбутньої професійної діяльності в галузі промислового дизайну, що сприяє успішній мистецькій діяльності. Згідно з навчальним планом, що ухвалений методичною радою ХДАДМ, дисципліна вивчається протягом 1-го року навчання, складається з 2-ох семестрів та 3 кредитів ECTS (90 навчальних годин).

3 семестр

Тема 1. «Вивчення та аналіз пейзажу та складного натюрморту, що складається з декількох предметів побуту»

Змістовний модуль 1.

Завдання 1. практичне завдання містить – пейзаж. Копія та етюд за власними спостереженнями.

Завдання 2. практичне завдання – декоративний пейзаж

Змістовний модуль 2.

Завдання 1 Практичне завдання – складний натюрморт з предметів побуту.

Завдання 2 Практичне завдання - Екзаменаційне завдання. Декоративне рішення натюрморту.

4 семестр

Тема 2 «Голова людини. Вивчення закономірностей побудови картинного простору в академічному живописі та переосмислення його в декоративному рішенні».

Змістовний модуль 1.

Завдання 1. практичне завдання – етюди голови людини

Завдання 2 практичне завдання – голова людини: декоративне рішення.

Змістовний модуль 2

Завдання 1 містить практичне завдання – етюди голови людини в нескладному ракурсі.

Завдання 2 містить практичне завдання – Екзаменаційне завдання. Голова людини у нескладному ракурсі в декоративному рішенні.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Метод повідомлення нових знань — практична робота в процесі виконання серії завдань. Основна форма вивчення курсу — практичні завдання.

Мета запропонованих завдань — є опанування та вміле використання на практиці основних закономірностей живописної побудови форми живої голови та набуття практичних навичок роботи з матеріалами. Основними дидактичними принципами, покладеними в основу викладання дисципліни є:

- навчання на високому рівні труднощів;
- швидкий темп вивчення навчального матеріалу;
- усвідомлення матеріалу через проживання (активні форми навчання);
- систематична робота над особистісним розвитком студентів.

За термін навчання студенти повинні працювати з поставленою задачею керівником, але без прямих рекомендацій. Роль викладача є більш за все консультативною, тому що викладач виступає в ролі «замовника» той чи іншої роботи студентів.

Розвиток у процесі навчання здійснюється не тільки змістом навчального матеріалу, але й особистістю викладача і стилем спілкування зі студентами.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

- Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточних переглядів етапів процесу роботи виконаних завдань.
- Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі перегляду.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	A+	98–100	задовільно	64–74	D
			A	95–97		60–63	E
			A-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F	
	75–81	C					

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Викладач несе відповідальність за координацію процесу занять, а також створення атмосфери, сприятливої до відвертої дискусії та пошуку необхідних питань з дисципліни. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню програмних результатів навчання дисципліни. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі найновіших досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації студентами процесу навчання.

Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими освітніми потребами (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби або іншої важливої причини, викладач має право перенести заняття на інший день за умови узгодженості з адміністрацією та існуючим розкладом занять. Про дату, час та місце проведення занять викладач інформує студентів через старосту групи.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Під час занять студенти повинні обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності студент має право на дозвіл вийти з аудиторії. Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Не вітаються запізнення на заняття. У разі пропуску занять, студент має самостійно опрацювати матеріали тем і підтвердити їх опанування відповідними нотатками, а також практичною роботою. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни і його можливого подальшого відрахування. Додаткові заняття з такими студентами не передбачені. Відсутність практичних завдань на поточних переглядах безпосередньо впливає на зниження підсумкової оцінки.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю визначено плагіат – тобто суттєве запозичення або копіювання в практичній роботі чужих матеріалів, студент не отримає бали за тему. Він зобов'язаний її переробити, в цьому випадку нараховується лише 50% від максимальної кількості балів за цю частину. Якщо факт академічної недоброчесності зафіксований на екзаменаційному перегляді — студент максимально отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю. **Корисні посилання:**

<https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
05.09	1.1	практичні	Короткочасний етюд-пошук	1	Поточний перегляд	
05.09		практичні	Графічне рішення	2	Поточний перегляд	
12.09,		практичні	Колірно-тональне рішення. Завершальний етап з проробкою деталей	6	Поточний перегляд	
19.09		практичні	Короткочасний етюд-пошук	1	Поточний перегляд	
19.09	1.2	практичні	Графічне рішення натури	2	Поточний перегляд	
26.09		практичні	Колірно-тональне рішення натури	3	Поточний перегляд	
03.10		практичні	Завершальний етап	3	Поточний перегляд	
10.10	2.1	практичні	Короткочасний етюд-пошук	1	Поточний перегляд	
10.10		практичні	Графічне рішення натури	2	Поточний перегляд	
17.10		практичні	Рішення колірно-тональне	3	Поточний перегляд	

24.10		практичні	Завершальний етап з проробкою деталей	3	Поточний перегляд	
31.10	2.2	практичні	Короткочасний етюд-пошук	1	Поточний перегляд	
31.10		практичні	Графічне рішення натури	2	Поточний перегляд	
07.11 14.11 21.11 28.11		практичні	Рішення колірно-тональне	12	Поточний перегляд	
05.12 12.12		практичні	Завершальний етап з проробкою деталей	3	Поточний перегляд	
06.01	3.1	практичні	Короткочасний етюд-пошук	1	Поточний перегляд	
06.01		практичні	Графічне рішення натури	2	Поточний перегляд	
13.02 20.02		практичні	Рішення колірно-тональне	6	Поточний перегляд	
27.02		практичні	Завершальний етап з проробкою деталей	3	Поточний перегляд	
05.03	3.2	практичні	Короткочасний етюд-пошук	1	Поточний перегляд	
05.03		практичні	Графічне рішення натури	2	Поточний перегляд	
12.03		практичні	Рішення колірно-тональне	3	Поточний перегляд	
19.03		практичні	Завершальний етап з проробкою деталей	3	Поточний перегляд	
26.03	4.1	практичні	Короткочасний етюд-пошук	1	Поточний перегляд	
26.03		практичні	Графічне рішення	2	Поточний перегляд	

			натури			
2.04		практичні	Рішення колірно-тональне	3	Поточний перегляд	
9.04		практичні	Завершальний етап з проробкою деталей	3	Поточний перегляд	
16.04	4.2	практичні	Короткочасний етюд-пошук	1	Поточний перегляд	
16.04		практичні	Графічне рішення натури	2	Поточний перегляд	
23.04 30.04 07.05		практичні	Рішення колірно-тональне	9	Поточний перегляд	
14.05		практичні	Завершальний етап з проробкою деталей	3	Поточний перегляд	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–40
2	Поточний контроль	0–60
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали		Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного курсу, проявив креативне мислення при виконанні завдань, логічно обґрунтував послідовність виконання необхідних завдань, професійно виконав усі етапи завдання, додатково брав участь у міжнародних або всеукраїнських конкурсах, виставках, фестивалях (отримав відзнаку).
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Практична подача акуратна, без помилок. Показав відмінні результати під час поточного контролю.
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, продемонстрував якісний рівень знань та вмій під час поточного контролю, творчо та якісно виконав усі поставлені завдання.
B	12–15	32–35	Студент добре опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, вчасно виконав усі поставлені задачі, творчо підійшов до виконання практичних завдань, але при цьому робота має незначні недоліки.
C	8–11	22–31	Студент в цілому добре опанував матеріал теоретичного та

			практичного курсу, вчасно та якісно виконав більшість поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки (відсутність творчого підходу тощо).
D	4–7	10–21	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, несвоєчасна подача виконаної роботи тощо).
E	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, не впорався з головними задачами дисципліни, практична робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, несвоєчасна подача виконаної роботи, значна кількість суттєвих помилок при виконанні завдання, пропуски занять без поважних причин тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента, та творчий підхід під час практичних занять (1-3), виставкова участь у фестивалях та конкурсах (5–8), а також участь у житті групи (1–3). Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Іттен Й. Мистецтво кольору / Ред. О. Плаксієв. Київ: ArtHuss, 2022. 96 с.
2. Марчак В. Про малярство: навчальний посібник. Львів : ФОП Стебляк О.М., 2018. 264.
3. Михайленко В. Є., Яковлєв М. І. Основи композиції (геометричні аспекти). Київ: Каравелла, 2004. 304 с.
4. Сучасне мистецтво. Науковий збірник. Випуск XIV, 2018, К.: ІПСМ НАМ України, 375 с. іл.
5. Жердзицький В. Живопис: Техніка і технологія: Навч. посібник. Харків: ХДАДМ, 2006. 332 с.
6. Волковський М. Колір в живописі. Київ: Видавництво В. Шевчук, 2016. 360 с
7. Кафедра живопису ХДАДМ: традиції та сучасність / Міністерство освіти і науки України; Харківська державна академія дизайну і мистецтв; Факультет образотворчого мистецтва; Упор. М.І. Деркач, В.Ю. Гальченко. Харків: ХДАДМ, 2015. 123 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

- Дерман Л.М. Соціокультурні комунікації у дизайні ХХ-ХХІ століть / Л.М. Дерман // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: щокварт. наукове видання. – К.: Міленіум – 2014. – №3. – С. 11.
- Сучасне мистецтво. Науковий збірник. Випуск XIV. – К.: ІПСМ НАМ України, 2018. – 375 с. іл.
- Прокопович Т.А., Каленюк О.М., Вахрамєєва Г.І. Основи кольорознавства та декоративно-прикладного мистецтва: навч. посіб. Луцьк: Поліграфічний центр «Друк Формат», ФПО Покора І. О., 2019. 91 с.